

PLÁN

**prevence kriminality statutárního
města Ostravy na léta 2012 – 2014**

Úvod

Prevence kriminality je definována jako ofenzivní strategie boje s trestnou činností. Představuje soubor nejrůznějších aktivit zaměřených na odstranění, blokadu či oslabování příčin kriminality a kriminogenních faktorů. Spočívá ve snaze kriminalitě předcházet, snížit pravděpodobnost vzniku a výskytu trestných činů a redukovat sociálně patologické jevy, které představují podhoubí kriminality.¹

Preventivní aktivity se uskutečňují na celostátní, regionální i místní úrovni, v rámci primární, sekundární a terciární² prevence.

Prevence kriminality zahrnuje³:

- **sociální opatření, která se zabývají sociálními a ekonomickými problémy**, zaměřují se na ohrožené jedince a jejich rodiny, na skupiny obyvatel a městské části s cílem změnit nepříznivé socioekonomické prostředí
- **situační opatření** - jejich cílem je omezování příležitostí k páčání trestné činnosti, zvyšování možnosti dopadení pachatele, snižování zisků z trestné činnosti zejména technickými opatřeními
- **informování občanů a jejich aktivizace** – zprostředkování informací o bezpečnostní situaci, o účinných formách obrany před trestnou činností a zapojení občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí
- **budování realizačních kapacit** – posilování systému prevence kriminality včetně podmínek pro realizaci národních, regionálních a lokálních preventivních strategií a zajištění jejich finanční podpory

Hlavní cílové skupiny, na které se preventivní působení zaměřuje, lze charakterizovat jako skupiny ohrožené sociálně patologickými jevy, případně s kriminální zkušeností. Sem patří zejména děti a mládež, skuteční či potenciální pachatelé a oběti trestných činů.

Výchozí údaje pro Plán prevence kriminality

Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2012 až 2015⁴

Vláda České republiky přijímá od roku 1996 střednědobé strategické materiály pro oblast prevence kriminality, které zaručují kontinuitu realizace preventivní politiky státu, její zkvalitňování a usměrňování podle vývoje trestné činnosti a potřeb praxe.

Aktuálním strategickým materiálem je Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015, která byla schválena usnesením vlády č. 925 ze dne 14. prosince 2011 (dále jen „Strategie“). Vláda v ní definuje základní priority, principy a okruhy preventivní politiky státu na dané období. Strategie navazuje na poznatky plynoucí z průběžného hodnocení předchozí strategie, určuje cíle, principy a priority nové vládní politiky v oblasti prevence kriminality a definuje obsah systému prevence kriminality v rámci České republiky na úrovni státu, krajů a obcí.

¹ Podle: Havrdová, E. (ed.): Tvorba realizace projektů prevence kriminality mládeže. Centrum pro veřejnou politiku 2007.

² Primární prevence se zaměřuje na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti. Sekundární prevence se zaměřuje na konkrétní rizikové jedince a skupiny obyvatelstva, úžeji vymezené podle věku, druhu ohrožení, teritoria apod. Usiluje o odvrácení od kriminálního jednání a aktivní podporu společensky akceptovaného chování. Terciární prevence představuje resocializační a reintegrační opatření směřující k těm, kteří trestný čin již spáchali, na lokality, které již byly kriminalitou zasaženy a na osoby, které se již staly oběťmi trestných činů.

Zdroj: Strategie prevence kriminality na léta 2008-2011

³ Zdroj: Strategie prevence kriminality na léta 2008-2011

⁴ Zdroj: Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015⁴

Cíle Strategie

- Snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů.
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.
- Efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality⁵.
- Komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů

Priority Strategie

- Snižování rizik a výskytu protiprávní činnosti na úrovni obcí a regionů, včetně oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu protiprávního jednání
- Integrace efektivní prevence kriminality do výkonu práce v Policii ČR, zejména na základních útvarech
- Podpora národních specifických projektů a programů
- Vytvoření efektivního a stálého systému sběru, analytického zpracování, předávání a poskytování informací v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality

Metody a nástroje Strategie

Strategie se zaměří na podporu koordinační a podpůrné role krajů, praktický výkon prevence kriminality na úrovni obcí a měst, analytickou a koncepční činnost, vytváření map prevence kriminality, zajištění efektivity opatření směřující od měření efektivity procesu k efektivitě dopadu, vzdělávání realizátorů v oblasti prevence kriminality.

Strategie bude využívat nástroje sociální prevence, situační prevence, prevence kriminality v komunitách jako komplexního systému opatření, realizace specifických projektů, dotační podpory aktivit, programů a projektů prevence kriminality, realizace výzkumů a podpory mezinárodní spolupráce.

Cílem sociální prevence v rámci Strategie bude zaměřit se na cílové skupiny a podporovat takové aktivity a projekty, které budou směřovat k odstranění kriminálního chování a kriminálně rizikového chování a jednání v rámci definovaných cílových skupin.

Cílové skupiny:

- Děti a mladí dospělí
- Rodiny (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů)
- Recidivisté⁶
- Oběti trestných činů
- Komunity

⁵ Zejména funkční institucionalizace, hierarchizace a způsob legislativní úpravy prevence kriminality, analytická činnost, podpora efektivních projektů na úrovni obcí, vyhodnocování efektivity dopadů projektů, aktivit a programů, medializace politiky v oblasti prevence kriminality (internetový portál, efektivní systém šíření informací).

⁶ Z hlediska pachatelů je patrný stále se zvyšující podíl recidivistů na trestné činnosti. V časové řadě rostl jejich podíl na objasněné trestné činnosti: rok 2008 = 43, 7 %; rok 2009 = 45, 9 %; rok 2010 = 47, 5 %. Tato situace je v některých krajích ještě horší, např. v Moravskoslezském kraji činí podíl recidivistů u objasněných trestných činů 65 %. Problém recidivy je závažný nejen z hlediska kriminálního, ale i z hlediska justičního, penologického (přeplněnost věznic), sociálního a ekonomického.

Všechny projekty zaměřené na děti musí být v souladu s principy projektu Systém včasné intervence, v rámci aktivit Týmu pro děti a mládež s jeho souhlasem nebo podle lokální strategie práce s rizikovými a ohroženými dětmi.

Projekty zaměřené na konkrétní a efektivní podporu rodin s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů budou zaměřeny na sanaci takových rodin, efektivní spolupráci školy a rodiny atd.

V rámci podpory efektivní resocializace recidivujících pachatelů budou realizovány projekty psychosociální a materiální podpory osob po návratu z výkonu trestu odnětí svobody, reintegrace do společnosti, projekty spolupráce věznic, sociálních odborů a organizací poskytujících podporu.

Projekty zaměřené na skutečnou a efektivní pomoc a podporu obětem trestné činnosti se zvláštním zřetelem na dětské oběti a seniory (zejména žijící osaměle, s omezenými sociálními kontakty) budou zaměřeny na vyhledávání ohrožených seniorů a kontinuální práci s nimi, včetně informovanosti, zlepšování sociálních kontaktů a osobní bezpečnosti

Projekty pro komunity budou zaměřené např. na zvyšování odpovědnosti komunit za vlastní bezpečnost – ve smyslu větší všímavosti, vzájemné informovanosti, zlepšení spolupráce s Policií ČR, apod.

Projekty v oblasti situační prevence, tedy projekty se snahou omezovat, lokálně korigovat kriminogenní situace a příležitosti k páčání deliktů prostřednictvím určitých režimových, fyzických a technických opatření (např. spolupráce s občany, kamerové systémy, osvětlení, spojovací technika) budou zaměřeny zejména na prevence kriminality páchané na veřejných prostranstvích a prevence majetkové trestné činnosti.

Prevence kriminality v komunitách se zaměří zejména na změny podmínek v obcích a lokalitách, kde lidem hrozí vysoké riziko, že se zapojí do trestné činnosti nebo se stanou její obětí, a to např. z důvodu rozsáhlé deprivace, prostorové segregace nebo nedostatku soudržnosti v komunitě nebo kombinace jiných ekonomických a sociálních problémů (například Program prevence kriminality a extremismu – Úsvit)

Specifické projekty budou realizovány Ministerstvem vnitra ve spolupráci s dalšími partnery (Systém včasné intervence, Národní koordinační mechanismus po pohřešovaných dětech, prevence rizik spojených s virtuální komunikací, speciální výslechové místnosti, prevence domácího násilí, prevence obchodování s lidmi, prevence předluženosti jako kriminogenního faktoru, světa a prevence, internetový zpravodaj www.prevencekriminality.cz, zpravodaj „Prevence do každé rodiny“).

Dotační podpora bude realizována prostřednictvím Programu prevence kriminality (dále jen „Program“) vyhlášeným každoročně Ministerstvem vnitra.

System prevence kriminality v ČR

Základem úspěšné strategie je efektivní systém prevence kriminality na úrovni vlády ČR, respektive resortů, a jeho koordinace Republikovým výborem (včetně metodické podpory), za účasti krajů a obcí.

Systém prevence kriminality v České republice v letech 2012 až 2015 bude má 3 úrovně:

1. republiková a resortní – koordinační roli plní meziresortní orgán Republikový výbor,
2. krajská – krajské úřady,
3. lokální – samosprávy měst a obcí zatížených vysokou mírou kriminálně rizikových jevů.

Vláda iniciuje a usnadňuje činnost v oblasti sociální a situační prevence kriminality. Místní samospráva vytváří a upravuje programy s ohledem na místní podmínky, neboť ke kriminalitě dochází na úrovni obcí a čtvrtí a mnohé příčiny lze řešit pouze lokálně.

Lokální úroveň – obce a města

Města a obce, shodně jako kraje, budou postupovat v oblasti prevence kriminality v samostatné působnosti. Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.
- Zvýšení bezpečí na veřejných prostranstvích
- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání
- Vytvoření efektivního a stálého systému sběru, předávání a poskytování informací v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality

Při respektování priorit a cílů Strategie budou podporovány také činnosti realizované obecními policiemi se zvláštním důrazem na malé obecní policie, které jednoznačně směřují k efektivní prevenci kriminality ve městech a obcích.

Jedním z úkolů obcí je vytváření nebo aktualizace koordinačních dohod s územními odbory Policie ČR.

Města, která se zapojí do lokální úrovně, zpracují program prevence kriminality na jeden kalendářní rok. Program prevence kriminality obce/města bude obsahovat projekty zaměřené na řešení místních problémů veřejného pořádku související s pácháním trestné činnosti a dalších kriminálně rizikových jevů. Program musí respektovat priority a cíle vládou schválené Strategie prevence kriminality a každoročně vydávané zásady poskytování státní účelové dotace na podporu programu prevence kriminality. Problém musí být řešen komplexně a při zpracování programu musí obec zohlednit všechny aspekty jeho řešení, který bude podkladem žádosti o poskytnutí státní účelové dotace na jeho podporu. Projekty k dotační podpoře, které podají města a obce Republikovému výboru, budou vybírány krajem na základě metodiky Ministerstva vnitra.

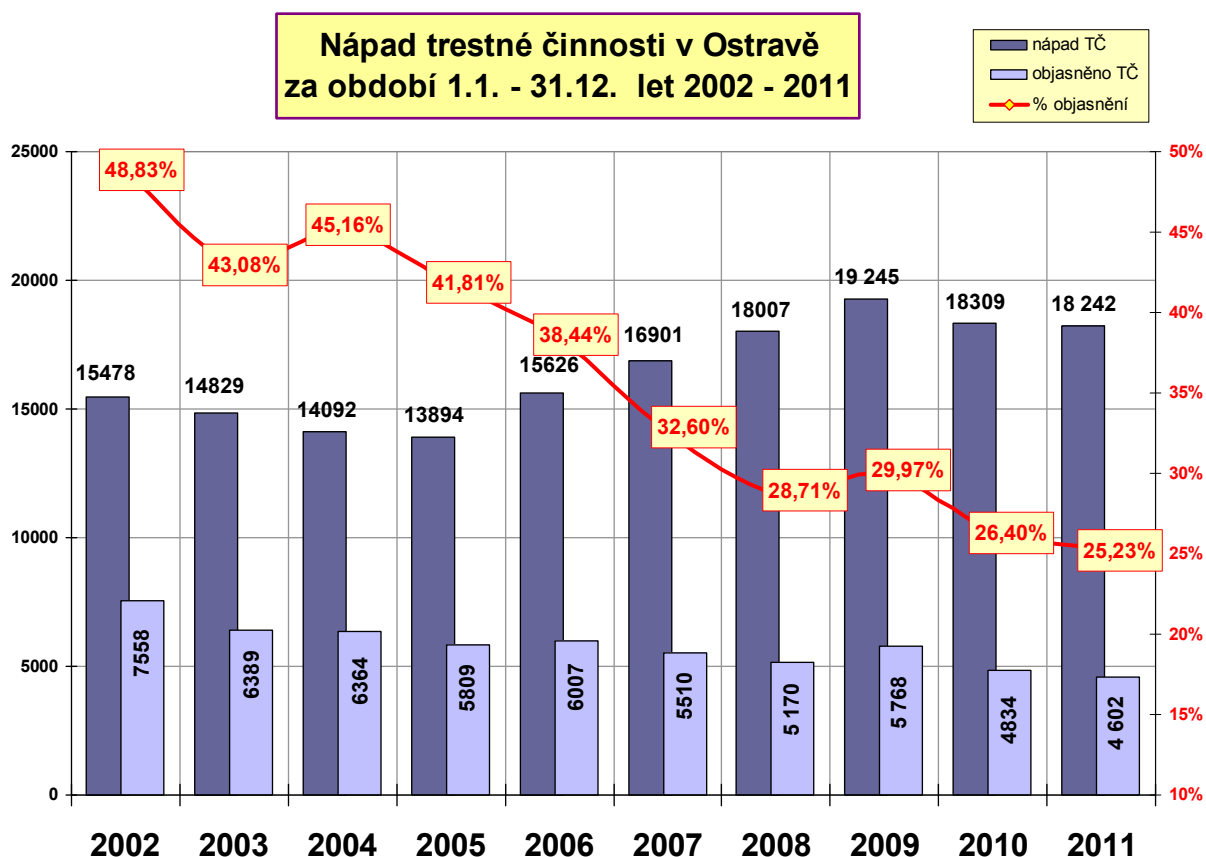
Realizace Programu prevence kriminality statutárního města Ostravy

Ministerstvo vnitra stanovilo podmínky nutné pro organizaci, přípravu a realizaci programů prevence kriminality měst. Město je splnilo ustavením pracovní skupiny prevence kriminality (usnesení RM č. 61/16 ze dne 27. 3. 2007), zřízením funkčního místa manažera programu prevence kriminality a každoročním finančním zabezpečením programu v minimální požadované výši na projekty. Realizace programu je podmíněna zpracováním **Plánu prevence kriminality statutárního města Ostravy minimálně na léta 2012 – 2013.**

Bezpečnostní analýza

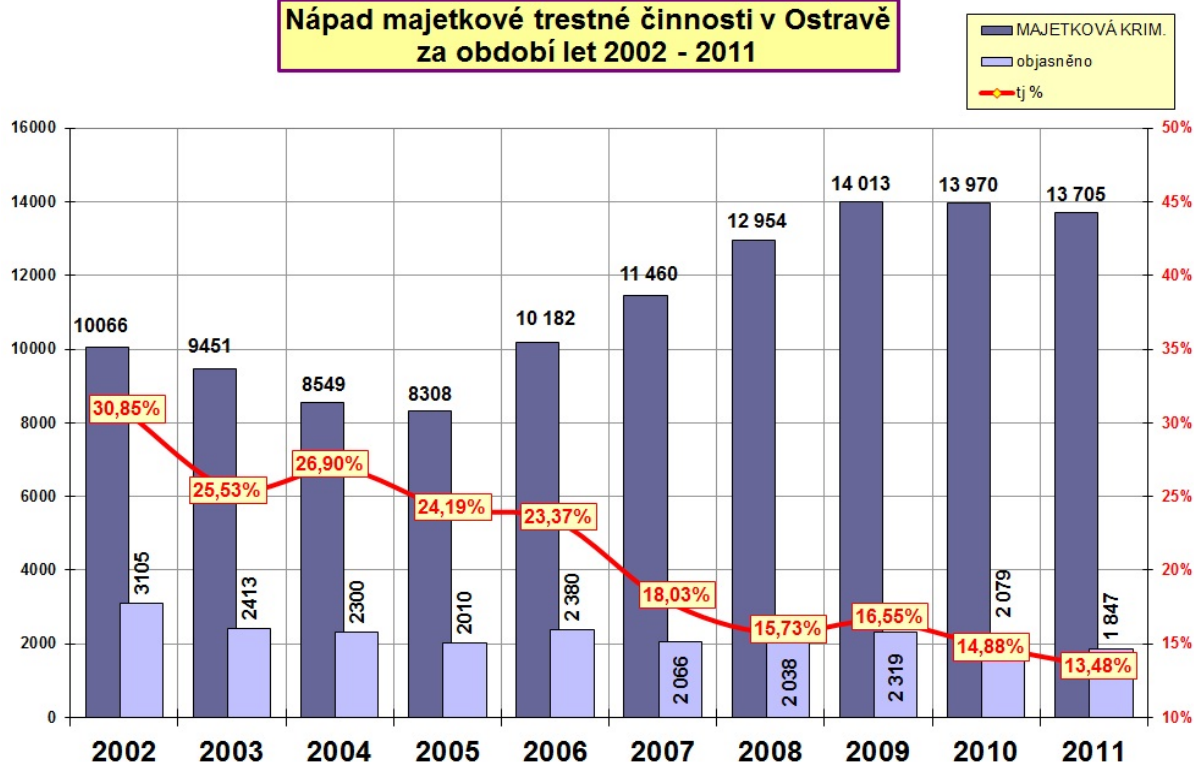
Analýza kriminality⁷

Z dlouhodobého hlediska zaznamenává Policie ČR Ostrava trend nárůstu trestné činnosti majetkového charakteru, a to od roku 2006. Přes stagnaci tohoto vývoje v letech 2010-2011 očekává vzhledem k negativním prognózám v sociální oblasti a vzhledem k působení specifických kriminogenních faktorů velkého města očekávat její další nárůst. V přímém kontrastu s tím je pak trend snižování početních stavů policistů na teritoriu městského ředitelství, kdy oproti r. 2008 se jedná o pokles o 280 policistů, což činí více než 22% z původního počtu.

⁷ Zdroj: Policie ČR Ostrava

**Nápad majetkové trestné činnosti v Ostravě
za období let 2002 - 2011**

Kriminogenní faktory

S ohledem na současnou ekonomickou situaci v České republice, ruku v ruce s největším problémem Moravskoslezského kraje - vysokou nezaměstnaností a minimálními pracovními příležitostmi nelze v budoucnu ani v Ostravě očekávat výrazné zlepšení, co se týče nápadu trestné činnosti, zejména na úseku násilné a majetkové kriminality, bez jejího důsledného potlačování a prevence, zejména ze strany Policie ČR a Městské Policie. Charakter, demografické složení a sociální stratifikace obyvatelstva města Ostravy, stejně jako její četná sídlištní zástavba s množstvím velkých obchodních středisek, nákupních center a zábavních podniků se přímo nabízí kriminálně-závadovým osobám k páchání protiprávního jednání. Nelze nezmínit neustálé lehkovážné jednání ze strany poškozených, často skutečně hraničící až s lhotejností ke svému či svěřenému majetku (např. firemní věci a předměty, viditelně položené na sedadlech vozidel, nezajištěná vozidla, pootvěřená okna apod.), a to vše i přes všemožné preventivní působení ze strany Policie ČR (v rámci jejich současných možností) na občany.

Přehled o zjištěné trestné činnosti za rok 2011 ve srovnání s rokem 2010

Celková kriminalita v rámci teritoria MŘ P Ostrava za rok 2011 čítá 18 242 trestných činů, což oproti předchozímu roku 2010 (18 309 skutků) představuje mírný pokles o 67 trestných činů (- 0,37 %). Dle posledního sčítání lidu z roku 2011 bylo v rámci města Ostravy trvale evidováno celkem 302.456 obyvatel, na 10.000 obyvatel tak připadá zhruba 603 spáchaných trestných činů. V roce 2011 bylo z nápadu celkové kriminality objasněno 4 602 skutků, o 232 méně než v roce 2010, objasněnost tak v roce 2011 činila 25,23 % a oproti roku 2010 (kdy činila 26,40 %) tak mírně poklesla o 1,17 %. Za spáchané trestné činy bylo v rámci Ostravy stíháno celkem 4.361 osob, o 369 méně než v roce 2010 (4.730 osob), což představuje pokles stíhaných pachatelů o 7,8 %. V roce 2011 bylo konáno a ukončeno 1225 zkrácených přípravných řízení, oproti roku 2010 (1320 ZPR) o 95 méně (tj. - 7,20 %).

Kriminalita (přečiny i zločiny)

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
2010	18 309	992	76	13 970
2011	18 242	1 103	67	13 705

Index⁸ kriminality na 10 tis. obyvatel

Rok	Počet obyvatel ⁹	Kriminalita	Index
2010	340 488	18 309	538
2011	336 542	18 242	542
Porovnání	- 3 946	- 67	

Územní rozložení kriminality, teritoriální rozdíly

Nejvíce trestných činů bylo evidováno v rámci OOP Mariánské Hory - 2 320 skutků (tj. 12,72 % z celkového nápadu). Naopak nejméně trestných činů bylo zjištěno v rámci OOP Vratimov - 595 skutků (tj. 3,26 % z celkového nápadu). Nejvyšší nárůst trestné činnosti byl zaznamenán v teritoriu OOP Poruba 2 - z 1 370 skutků (r. 2010) na 1 746 skutků (r. 2011) (nárůst o 376 trestných činů, tj. 21,53 %), zde je však nutno brát v potaz přiřazení PS Velká Polom pod OOP Poruba 2 od 1.1.2011. Nejvyšší pokles trestné činnosti je evidován na OOP Mariánské Hory - z 2 943 skutků na 2 320 skutků (pokles o 623 skutků, tj. - 21,17 %), a to zejména z důvodu velkého množství vazebně eliminovaných zájmových osob páchajících trestnou činností, jinak trvale pobývajících či zdržujících se v daném teritoriu (viz. bod. 2). Tyto změny také souvisí s územními změnami u jednotlivých OOP.

Pachatelé trestné činnosti

Pro téměř všechny skupiny pachatelů je charakteristické, že ve skoro 100 % případech se jedná o osoby, které nejsou nikde dlouhodobě zaměstnány ani nejsou vedeny jako uchazeči o zaměstnání, popř. pouze pobírají dávky v hmotné nouzi. Z operativních zdrojů je známo, že zhruba dvě třetiny pachatelů trestné činnosti obecně tvoří osoby závislé na omamných a psychotropních látkách a právě trestnou činností si tyto osoby obstarávají finanční prostředky na nákup drog. Podíl recidivy na celkové kriminalitě za rok 2011 činí 61,87 %, kdy oproti roku 2010 (62,28 %) jde o mírný pokles o - 0,41 %.

Podíl trestné činnosti osob mladších 15 let na celkové kriminalitě v roce 2011 činil 71 skutků (tj. 1,63 %) a oproti roku 2010 (62 skutků, tj. 1,31 %) se zvýšil o 0,32 %. Cizinci spáchali v roce 2011 v rámci města Ostravy celkem 141 trestných činů (tj. 3,23 % z celkového nápadu), a oproti roku 2010 (157 trestných činů, tj. 3,32 %) jejich podíl na trestné činnosti nepatrně klesl o 0,09 %.

Důležitým faktem v podobě téměř shodného nápadu celkové kriminality let 2011 a 2010 je skutečnost, že mnohé ze zájmových osob, které pravidelně páchaly trestnou činností, zejména násilného a majetkového charakteru, a byly za toto své jednání v průběhu let 2010 a 2011 realizovány a eliminovány vazebně či výkonem trestu odnětí svobody, byly navíc eliminovány tzv. „z ulice“ na dostatečně dlouhou dobu, přesahující až do roku 2012. Mluvíme zde o zkušených recidivistech, kteří, pokud by se dostali na svobodu se svými spolupachateli již v roce 2011, velmi pravděpodobně by měli v rámci teritoria města Ostravy (zejména na území OOP Mariánské Hory, kde došlo k markantnímu poklesu trestné činnosti - zde měla většina z pachatelů uvedeno trvalé bydliště, příp.

⁸ Index se spočítá: (počet trestných činů / počet obyvatel obce nebo správního obvodu ORP) x 10 000. Počet obyvatel

zjištěný pobyt a zde se pohybovali a páchali trestnou činností) na svědomí mnoho dalších trestných činů (např. krádeže na osobách, krádeže vloupáním do motorových vozidel, krádeže věcí v objektech apod.), což by se viditelně projevilo na statistických údajích v roce 2011. Nicméně i přesto zůstávají další zkušenosti recidivisté a také mnoho dalších osob, které do stadia recidivy nově spadají, a tito nejsou stíhání vazebně, tedy i po jejich obvinění pokračují v trestné činnosti až do dalšího zadržení na svobodě.

Pachatelé

Rok	Věk 0-14 let	15-18 let	18 a více let	Recidivisté
2010	62	261	4 417	2 948
2011	71	224	4 066	2 698

Oběti trestné činnosti

Kategorizace obětí trestné činnosti zůstává konstantní, tuto nelze nijak významně odlišit. Oběti trestné činnosti si v některých případech svou situaci nevědomě zhoršují samy, zejména tím, že na sebe různě upozorňují na veřejných místech (například na ulici si pohrávají s mobilním telefonem či hudebním přehrávačem, při platbě v hotovosti dávají na odiv obsah své peněženky, který může být dobře viditelný pro okolí) a tím usnadňují pachatelům výběr obětí. Stále častěji získává policie od poškozených málo informací k popisu pachatelů, jelikož je většinou obět' s pachatelem v kontaktu velmi krátce, nebo poškozený zjistí např. odcizení věcí na jiném místě, než na kterém ke skutku skutečně došlo. Ideálním cílem pachatelů bývají starší osoby a děti, které se nemohou příliš aktivně bránit, zejména pak starší ženy, kdy pachatelé spoléhají na to, že je poškozená osoba, vzhledem ke svému věku, nezadrží. Dále se může jednat také o nepozorné a nic netušící návštěvníky a turisty, ať už z tuzemska nebo ze zahraničí, kteří s obdobnou trestnou činností nemají dostatečné zkušenosti.

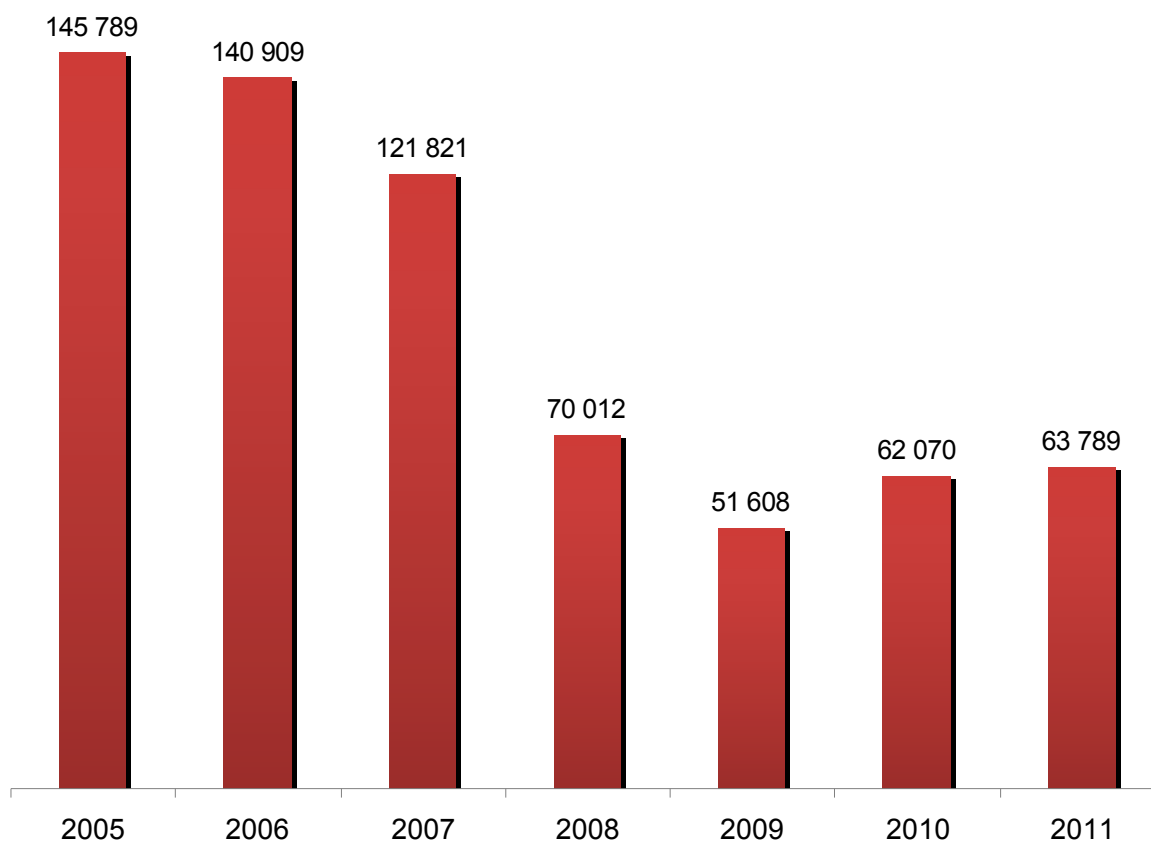
Oběti

Rok	Děti (0-18 let)	Ženy	Osoby starší 60ti let
2010	275	136	758
2011	258	114	834

Veřejný pořádek¹⁰

V posledních letech lze charakterizovat situaci na úseku veřejného pořádku jako stabilizovanou. Nedošlo k událostem, které by svou povahou, závažností nebo společenskou nebezpečností nasvědčovaly výraznému zhoršení bezpečnostní situace na území města.

Vývoj počtu přestupků

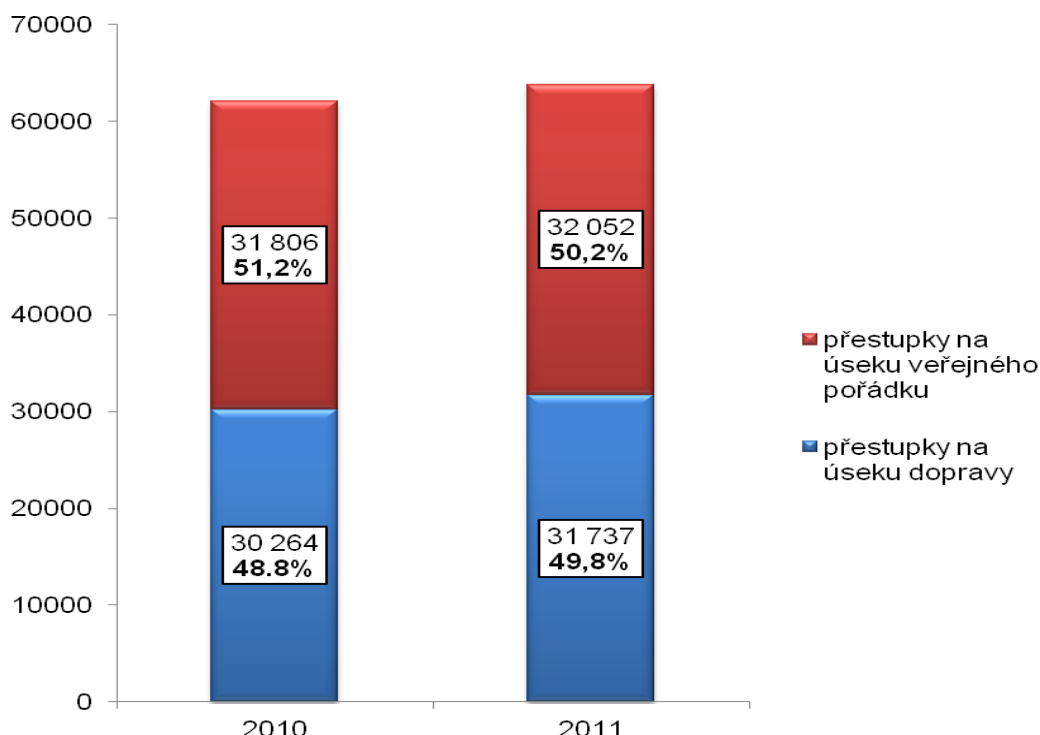
Srovnání roku 2011 s rokem 2010

V roce 2011 byl MP řešen téměř stejný objem událostí jako v roce 2010 (44 711, což je o 587 událostí více oproti roku 2010, nárůst ovšem pouze + 1,3%).

Oproti roku 2010 došlo v roce 2011 k nárůstu počtu řešených přestupků o 2,8 % (celkem 63 789). Vzájemný poměr mezi přestupky v oblasti dopravy a veřejného pořádku je vyrovnaný. Oproti roku 2010 došlo k mírnému nárůstu řešení přestupků na úseku dopravy, což bylo zapříčiněno jak častějšími podněty občanů na řešení dopravní situace na území města, tak i změnou zákona o provozu na pozemních komunikacích a přestupkového zákona. Ten nárůst je však v celkovém výsledku mírný o 1 473 přestupků.

¹⁰ Zdroj: Interní materiály Městské policie Ostrava

Srovnání počtu a podílů přestupků na úseku dopravy a veřejného pořádku
v roce 2010 a 2011

Srovnání počtu přestupků a jejich indexu na 10 tis. obyvatel v roce 2010 a 2011

Přestupky	Počet přestupků			Index na 10 tis. obyvatel ¹¹			Změna
	k 31.12. 2011	změna proti roku 2010	rok 2010	rok 2010	rok 2011	změna 10-11 (index)	změna 10-11 (%)
Proti veřejnému pořádku §47	15 357	+ 1 325	14 032	447,9	501,7	+ 53,8	+ 9,4%
Proti občanskému soužití	171	- 13	184	5,9	5,6	- 0,3	- 7,1%
Proti majetku	2 301	+ 877	1 424	45,1	75,2	+ 30,1	+ 61,6%
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	1 487	- 1 320	2 807	89,6	48,6	- 41,0	- 47,0%

Přestupky proti majetku

Značný nárůst byl zaznamenán na úseku přestupků proti majetku, v oblasti drobných krádeží v obchodech a to jak v roce 2010 ve srovnání s rokem 2009, tak v roce 2011 ve srovnání s rokem 2010 (nárůst v roce 2011 o 62%). V předchozích letech docházelo ve větší míře k drobným krádežím kovových materiálů. Vlivem snížení výkupních cen tato problematika v roce 2009 poklesla a od roku 2010 stagnuje.

¹¹ Počet obyvatel: 306 128 (údaje MP)

Přestupky na úseku veřejného pořádku

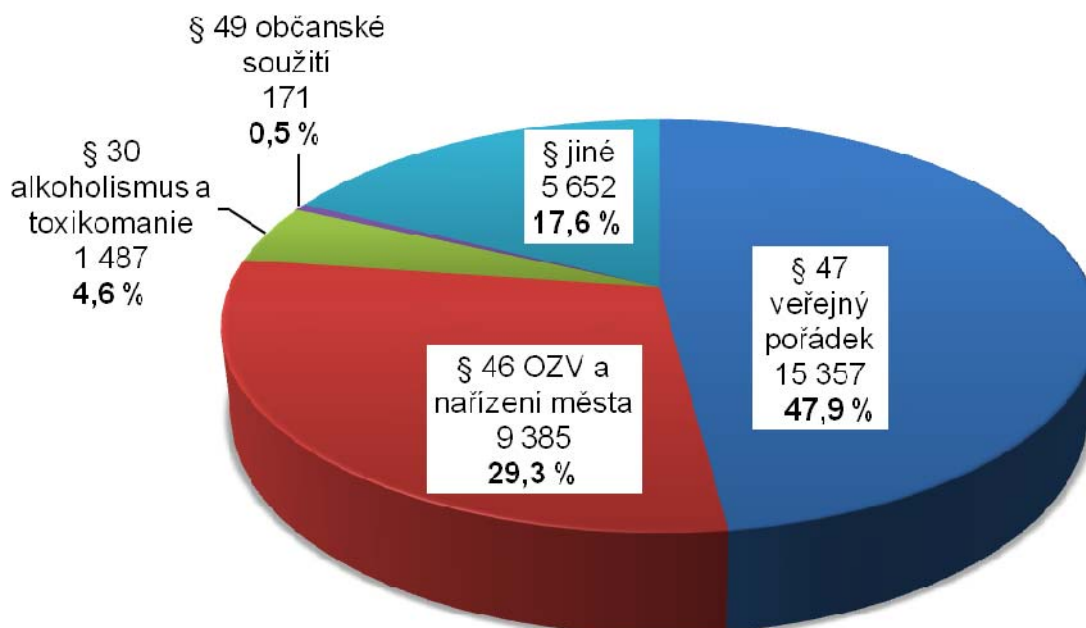
Na úseku veřejného pořádku bylo v roce 2011 odhaleno a následně strážníky MP řešeno 32 052 přestupků. Přestupky odhalené na tomto úseku se na celkovém počtu odhalených přestupků podílely 50,2 %. Podle MP lze na úseku veřejného pořádku vysledovat trend kopírující stávající sociální situaci částečně ovlivněnou i ekonomickými vlivy.

V roce 2011 narostl počet přestupků týkajících se § 47 veřejného pořádku o 9,4 % (celkem 15 357). Nejvýraznější nárůst byl u přestupků týkajících se rušení nočního klidu (nárůst o 4,7 % na 3 385), přestupků týkajících se znečištění veřejného prostranství (nárůst o 8,0 % na 8 578), což bylo dáno i větším počtem řešení znečištění veřejného prostranství psími exkrementy o 12,7 % (2 249).

Stav veřejného pořádku do jisté míry ovlivňuje také problematika bezdomovectví. Pobyt a pohyb osob bez přístřeší se mění, dle jejich migrace po území města. Strážníci v souvislosti s výskytem osob bez přístřeší řeší zejména případy konzumace alkoholu na veřejnosti, znečišťování veřejného prostranství a buzení veřejného pohoršení. Při zjištění protiprávního jednání jsou tyto osoby z místa vykázány, což však problematiku neřeší, pouze ji přesouvá do jiné lokality. Oblasti výskytu osob bez přístřeší jsou častým místem kontrol ze strany MP, převážně pak v období zhoršených klimatických podmínek, kdy hrozí riziko ohrožení života či zdraví.

V oblasti ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi strážníci MP mj. dohlíží na dodržování obecně závazné vyhlášky, která omezuje konzumaci alkoholu na veřejnosti. Její porušení v roce 2011 řešili s 3 753 osobami. Co se týče konzumace alkoholu osobami mladšími 18 let, zjistili strážníci MP při 40 kontrolních akcích 109 osob mladších 18 let pod vlivem alkoholu. Oproti roku 2010, kdy bylo zjištěno při 84 akcích 154 osob mladších 18 let pod vlivem alkoholu, je toto číslo alarmující. V souvislosti s ochranou před škodami působenými tabákovými výrobky řešili strážníci MP v roce 2011 1 487 přestupků, spáchaných kouřením na veřejném prostranství nebo ve veřejně přístupném zařízení, kde je to zákonem zakázáno (o 1 320 méně oproti roku 2010).

Počty a podíly řešených přestupků na úseku veřejného pořádku v roce 2011

Teritoriální rozložení řešených přestupků

Nejvíce přestupků na úseku veřejného pořádku bylo v roce 2011 řešeno v městských částech Moravská Ostrava, Poruba, Zábřeh a Mariánské Hory. Nejvíce přestupků proti majetku řešili strážníci v městské části Moravská Ostrava. Nejčastěji řešili strážníci přestupky proti občanskému soužití v městských částech Zábřeh, Poruba a Moravská Ostrava. Porušení ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi strážníci řešili nejčastěji v městských částech Poruba a Zábřeh.

Sociálně demografická analýza

Ostrava je krajským městem Moravskoslezského kraje. Město je tvořeno ze 70% sídlištní zástavbou a je členěno do 23 městských obvodů.

Vývoj počtu obyvatel a věkové složení obyvatelstva¹²

Celkový počet obyvatel ve městě Ostrava se stále snižuje. Počet cizinců je stabilní. V současnosti zároveň dochází ke stárnutí populace.

Vývoj počtu obyvatel¹³

	2008	2009	2010	2011
Osoby do 15 let	39 840	39 800	39 756	39 522
Osoby nad 15 let	265 976	263 998	260 706	256 546
Celkem osob	305 816	303 798	300 502	296 546
Cizinci	10 601	10 669	9 962	10 060

Nezaměstnanost¹⁴

V Ostravě probíhala od roku 1990 rozsáhlá restrukturalizace hospodářské základny, která byla provázena téměř neustálým nárůstem počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání. Od roku 2004 se situace na trhu práce v okrese Ostrava začala obracet k lepšímu. K 31.12.2007 byla míra nezaměstnanosti v Ostravě 9,4%, což sice stále výrazně převyšovalo celorepublikový průměr 6 %, nicméně pokles nezaměstnanosti v průběhu roku 2007 byl výraznější než v rámci celé ČR. Ještě během roku 2008 se registrovaná nezaměstnanost v okrese Ostrava vyvíjela relativně dobře, zejména v jeho první polovině. Úbytek nezaměstnaných osob byl ale o poznání pomalejší než v roce 2007. V druhé polovině roku se v podstatě zastavil úplně a v posledních dvou měsících se začal projevovat dopad zhoršující se ekonomické situace podniků nejen na Ostravsku a počet uchazečů vzrostl. V roce 2009 došlo k dalšímu zhoršování situace. Od posledního nejnižšího stavu uchazečů o zaměstnání, zaznamenaného v říjnu 2008, se tento počet zvýšil téměř o sedm tisíc. Míra nezaměstnanosti dosáhla v roce 2009 11,3% a v roce 2010 ještě dále stoupla na 12%. Počet uchazečů o zaměstnání vzrostl v roce 2010 o 1332 uchazečů (6,5%). Během roku 2011 došlo k poklesu počtu evidovaných uchazečů o 5,9 %. Nejvyšší nezaměstnanost byla v lednu, kdy překročila hranici 22 tisíc osob. V následujících měsících kromě července postupně klesala, ale v listopadu 2011 nastal obrat a počet nezaměstnaných osob začal stoupat.

U počtu uchazečů na jedno volné pracovní místo byl zaznamenán v roce 2010 po meziročním nárůstu v roce 2009 o 12 % pokles, hodnota ukazatele poklesla o 7,8 %. Meziročně vzrostl počet volných míst o 552. V porovnání s rokem 2009 se tedy v tomto ohledu v roce 2010 situace zlepšila. V roce 2011 začal počet pracovních příležitostí klesat, za poslední čtvrtletí roku jich ubylo 464. V závěru prosince 2011 měli tedy uchazeči a zájemci o zaměstnání v Ostravě k dispozici jen 1 715 volných pracovních míst.

Míra nezaměstnanosti v letech 2008 - 2011¹⁵

oblast	k 31. 12. 2008	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011
okres Ostrava	8,4	11,3	12	11,4
Moravskoslezský kraj	8,5	12,1	12,4	11,2
Česká republika	6,0	9,2	9,6	8,6

¹² Zdroj: Materiály odboru vnitřních věcí Magistrátu města Ostravy

¹³ Zdroj: http://www.ostrava.cz/jahia/webdav/site/ostava/shared/SIS_OVV/HLEDAM_INFO/Kopie_Ostrava.pdf

¹⁴ Zdroj: ÚP Ostrava: Komentář k vývoji nezaměstnanosti v okrese Ostrava za měsíc prosinec 201, 2010, 2009. Vývoj nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji v prosinci 2009. Analýza stavu a vývoje trhu práce v okrese Ostrava v roce 2007 a předpokládaný vývoj v roce 2008 a interní materiály

¹⁵ Zdroj: ÚP Ostrava – interní materiály, <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/>

Počet uchazečů o zaměstnání¹⁶

Oblast	2010	srovnání	2011	index na 10 tis. obyvatel
Ostrava - město	21 629	- 1 181	20 445	700

Další sociální ukazatele – sociální dávky

Míra chudoby, posuzovaná dle výše vyplacených sociálních dávek, je v Ostravě a v celém Moravskoslezském kraji vysoká.

Dávky státní sociální podpory¹⁷

Počet dávek a příjemců dávek státní sociální podpory se v předchozích letech snižoval, a to především v souvislosti s výraznými změnami v právních předpisech. Počet dávek klesal výrazněji než celkové výdaje na dávky, protože se dávky stávají adresnější a zvýhodňovány jsou rodiny s dětmi, především studujícími¹⁸. V roce 2010 byl celkový objem vyplacených finančních prostředků téměř na stejné úrovni jako v roce 2009.

Dávky sociální péče respektive dávky pomoci v hmotné nouzi

U dávek sociální péče respektive dávek pomoci v hmotné nouzi, došlo v Ostravě v roce 2007 k poklesu jejich příjemců a také k poklesu nákladů na vyplácené dávky oproti roku 2006. Také v roce 2008 docházelo spíše k poklesu příjemců dávek, a tím i objemu vyplácených finančních prostředků¹⁹. V roce 2009 došlo naopak, pravděpodobně vzhledem k hospodářské situaci, ke zvýšení počtu příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi. V roce 2010 došlo k dalšímu zvýšení počtu příjemců a k nárůstu objemu vyplácených finančních prostředků. V roce 2011 byl zaznamenán další nárůst počtu příjemců všech dávek pomoci v hmotné nouzi.

Sociální dávky

Sociální dávky	2008	2009	2010	2011
Osoby v evid. soc. potřebných ²⁰	7 332	7 855	8 150	9 920
Prostř. vynalož. na dávky SSP ²¹	1 584 713	1 573 013	1 530 000	

Dávky pomoci v hmotné nouzi – srovnání 2010 a 2011²²

Příspěvek na živobytí - počet příjemců vzrostl o 1038 na 7190. Nárůst je způsoben změnou legislativy – zrušení sociálního příplatku k 31.12.2010 (výpadek tohoto příjmu způsobil nárůst žadatelů o příspěvek na živobytí), dále mírou nezaměstnanosti v Ostravě a nabídkou pracovních míst s nižšími výdělkovými možnostmi (z praxe víme, že klienti, kteří získali zaměstnání zůstali nadále příjemci příspěvku na živobytí).

Doplatek na bydlení – počet příjemců vzrostl o 443 na 2730. Nárůst je způsoben především ukončením regulace nájemného k 31.12.2010. Od ledna 2011 bylo v Ostravě sjednáváno nájemné v souladu s občanským zákoníkem a vycházelo se z tzv. nájemného v místě a čase obvyklého. Rovněž tuto dávku ovlivnilo zrušení sociálního příplatku.

¹⁶ Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/qrt>

¹⁷ Zdroj: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/msk/kop/ostava/analyzy>

¹⁸ Zdroj: ÚP Ostrava, Odbor SSP.

¹⁹ Zdroj: MMO/SVZ

²⁰ Jedná se o počet příjemců příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení. Zdroj: MMO, odd. sociální prevence

²¹ Zdroj: MPSV, údaje za rok 2011 budou doplněny

²² Zdroj: MMO, oddělení sociální práce a metodiky

Dávky mimořádné okamžité pomoci – počet příjemců vzrostl o 239 na 915. Nárůst je způsoben ukončením regulace nájemného a zrušením sociálního příplatku. Vzhledem k mimořádným situacím bylo možné krýt tyto události dávkami mimořádné okamžité pomoci.

Dávky hmotné nouze

Dávka	2010	porovnání	2011	index
Příspěvek na živobytí	6 152	+ 1 038	7 190	
Doplatek na bydlení	2 287	+ 443	2 730	
Dávky mimořádné okamžité pomoci	676	+ 239	915	
Celkem	9 115		10 835	400

Údaje orgánů sociálně-právní ochrany dětí ²³

Statutární město Ostrava se člení na 23 městských obvodů a magistrát, má tedy 24 pracovních prostorů systému, které obsahují 25 537 spisů Om, z toho 1893 dětí je v péči kurátora pro mládež. Do systému jsou denně zasilána Policií České republiky a Městskou policií oznámení o události s účastí dítěte, ve kterých jsou zasilány aktuální informace o všech událostech jichž jsou přítomni nezletilé děti a to v rolích pachatele, oběti i svědka. Na základě těchto oznámení je dále pracováno nejen s dětmi ale i jejich rodinami. Cílovými skupinami, jimž je věnována zvýšená pozornost, je mládež ohrožená sociálně patologickými jevy nebo již s kriminální zkušeností, prvopachatelé trestných činů, recidivisté a sociálně vyloučené komunity. Pro tuto práci jsou nezbytné preventivní a výchovné programy a týmová spolupráce. Systémové propojení institucí v informačním systému a v Týmech pro mládež přináší zcela nový koordinovaný postup a způsob práce s takto rizikovými a ohroženými dětmi. Pro efektivní řešení této problematiky v rámci celé republiky je velmi zásadní metodická a interdisciplinární spolupráce mezi subjekty. Výstupem je rychlá, efektivní a adekvátní reakce na tuto problematiku.

Údaje sociálních kurátorů

U klientů sociálních kurátorů – propuštěných z VTOS došlo v roce 2010 k poklesu případů, pravděpodobně vzhledem k tomu, že vězeňská služba od začátku roku 2010 každého odsouzeného před propuštěním dotazuje, zda souhlasí s poskytnutím informací o jeho propuštění sociálnímu kurátorovi, pokud tedy propuštěný souhlas neudělí, není ani zahrnut do statistik. Celkově je ale počet propuštěných za sledované období konstantní.

Podle odhadů pracovníků se počet osob bez přístřeší se za sledované období mírně navýšil. V roce 2009 se počet osob bez přístřeší pohyboval mezi 500 – 600 osobami, na konci roku 2011 se odhaduje navýšení na 700 – 800. Příčiny navýšení tohoto počtu se přičítají ekonomické krizi, ale tato informace není podložena solidním výzkumem. V komunitě bezdomovců se v poslední době vyskytuje více žen mladých dospělých věk do 26 let přesná čísla těchto osob nejsou k dispozici.

Další sociální ukazatele

Ukazatel	2008	2009	2010	2011
Počet reg. probl. uživ. drog	1 407	1 440	1 134	1 569
Počet klientů evidovaných SPOD	31 606	29 005	30 501	25 537
Počet klientů kurátorů pro mládež	2 034	2 046	2 046	1893
Počet osob prop. z vazby a VTOS	836	955	858	873

²³ Zdroj: MMO - OSŠSVČ

Údaje metodika prevence

Z hlediska metodika prevence při PPP je velkým současným problémem v ostravských školách nárůst agresivity a nepřiměřeného chování studentů nejen vůči spolužákům, ale i pedagogickým pracovníkům. Tato skutečnost ovlivňuje klima v třídních kolektivech. Dalším problémem je přístup rodičů. Jednak k výchově, kdy mnoho dětí má hranice nastaveny velmi neadekvátně svému věku (zralosti) dítěte a dále ke komunikaci se školskými zařízeními, kdy se rodiče postaví do opozice proti škole a nepřipustí, že by jejich dítě právě ony hranice mohlo porušit.

Školy také nejsou dostatečně připraveny na práci s třídními kolektivy, do kterých se zařazují děti se speciálním vzdělávacími potřebami. Dosti často se stává to, že se třídní kolektiv neudrží, rozpadne se vytvořené pozitivní jádro a v kolektivu vzniknou problémy (agresivita, šikana, jednorázové rvačky, poškozování věcí, krádeže apod.). Tento fakt jde rukou v ruce s přetížením pedagogů.

Rizikové lokality²⁴

V Ostravě byl identifikován vysoký počet rizikových lokalit – prostorově vyloučených lokalit, lokalit s kumulací znevýhodněného obyvatelstva, sociálně vyloučených lokalit, rizikových ubytoven. Vzhledem k celkové situaci, zvýšenému internetnickému napětí a zvýšené aktivitě extremistických skupin, je situace v těchto lokalitách považována za bezpečnostní riziko.

Identifikované rizikové lokality: Moravská Ostrava a Přívoz (Zadní Přívoz, ul. Přednádraží, ul. Palackého, ul. Božkova, ul. Jílová, ul. Cihelní – ubytovna, ul. Sadova - ubytovna), Slezská Ostrava (Hrušov, Liščina, Zárubek, Kunčičky), Mariánské Hory a Hulváky (Železná, Bedřiška, Červeného Kříže, ul. Žákovská - ubytovna), Ostrava - Jih (ubytovny Vítek, Hlubina, Areál, Dům mladých Hutníků, Soiva, Trans, Metalurg, ul.Čujkovova, ul.Pjanovova), Radvanice a Bartovice (Trnkovec, Lipina, ubytovna u Bundy), Vítkovice ul.Sirotčí, osada Jeremenko Poruba (ul. Dělnická, ul. Skautská), Nová Ves (ubytovna na ul. Františka Anny Ryšových).

²⁴ Údaje terénních pracovníků, rizikové lokality budou v roce 2012 aktualizovány

Institucionální analýza

Subjekty působení

V oblasti prevence kriminality působí na území statutárního města Ostravy subjekty státní správy a samosprávy, příspěvkové organizace a nestátní neziskové organizace.

Subjekty státní správy a samosprávy

Magistrát města Ostravy

Odbor kultury a zdravotnictví Magistrátu města Ostravy (v rámci něj manažerka prevence kriminality, protidrogový koordinátor, referent prevence kriminality) připravuje programy prevence kriminality na místní úrovni, dotační program města v oblasti prevence kriminality a protidrogové prevence, koordinuje preventivní aktivity.

Oddělení sociálně právní ochrany dětí - agenda sociálně právní ochrany dětí (dále jen SPOD) je vykonávána ve všech 23 městských obvodech a v 12 přidružených obcích (tzv. širší správní obvod), které v této agendě patří pod statutární město Ostrava. Agenda kurátora pro mládež jako specializovaná činnost oddělení SPOD. Agenda SPOD se týká především rodin s nezletilými dětmi a směřuje k ochraně práv a oprávněných zájmů dítěte.

Oddělení sociální práce a metodiky – realizuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob pro širší správní obvod. Vyhledává klienty sociální práce, posuzuje životní situace a realizuje přímou sociální práci s klientem, zaměřenou na změnu klienta pro obce širšího správního obvodu. Provádí metodickou a kontrolní činnost na úseku komplexní terénní sociální práce a péči o osoby ohrožené sociálním vyloučením, včetně osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody a výkonu vazby. Koordinuje sociální poradenství a dozor úrovně jeho poskytování ve všech oblastech sociální ochrany obyvatelstva. Řídí a koordinuje plnění úkolu státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti. Zabezpečuje řešení sociálních problémů vyplývajících z imigrace ze zemí EU, EHP, Švýcarska, včetně třetích zemí.

Policie ČR, Krajské ředitelství Moravskoslezského kraje – Preventivně informační skupina Ostrava, se v oblasti prevence kriminality orientuje na metody práce ve smyslu Community policing. Svými projekty usiluje o zmírnění nápadu trestné činnosti zejména v oblasti majetkových trestných činů.

Městská policie Ostrava realizuje preventivní a prezentační akce určené zejména dětem a mládeži, seniorům. Disponuje řadou technických prostředků, které využívá v rámci prevence – jedná se především o městský monitorovací kamerový dohlížecí systém.

Probační a mediační služba ČR usiluje o společensky prospěšné řešení konfliktů spojených s trestnou činností, zajišťuje výkon alternativních trestů a výchovných opatření pro mladistvé a nezletilé pachatele trestné činnosti. PMS ČR se svou činností zaměřuje nejen na pachatele trestných činů (nebo činů jinak trestných u nezletilých), ale i na jejich oběti/poškozené.

Krajský úřad Moravskoslezského kraje (KÚ MSK)

Oblast prevence kriminality je na KÚ MSK zajišťována prostřednictvím manažera prevence kriminality - referenta pro sociální služby, který je zařazen na odboru sociálních věcí. Manažer prevence kriminality se podílí zejména na zajištění těchto činností: zpracovává materiály k prevenci kriminality pro orgány kraje a výroční a střednědobé zprávy z oblasti preventivní a bezpečnostní politiky kraje, iniciuje jednání krajské pracovní skupiny prevence kriminality. Na výše uvedeném odboru jsou zařazeny také agendy krajského koordinátora pro romské záležitosti a krajského

protidrogového koordinátora. Oblast primární prevence je zajišťována prostřednictvím koordinátora prevence sociálně patologických jevů, který je funkčně zařazen na odboru školství, mládeže a sportu. Moravskoslezský kraj také podporuje preventivní projekty v rámci svého dotačního programu s názvem Podpora neinvestičních aktivit z oblasti prevence kriminality, na který každoročně vyčleňuje z krajského rozpočtu více než 700tis. Kč.

Příspěvkové organizace – specializovaná školská zařízení - Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Ostrava - Kunčičky, zabývají se diagnostikou, reedukací a resocializací dětí a mládeže s rizikem, pedagogicko psychologické poradny poskytují odbornou psychologickou a pedagogickou péči (podrobněji viz dále v textu), Centrum sociálních služeb - Krizové centrum pro děti a rodinu poskytuje pomoc a podporu dětem a rodinám v náročné životní situaci. Na území města Ostravy je 60 základních škol, které realizují své vlastní projekty v oblasti prevence kriminality a minimální preventivní programy prevence sociálně patologických jevů ve spolupráci s krajským úřadem a pedagogicko psychologickou poradnou.

Nestátní neziskové organizace poskytují především služby sociálního poradenství, sociální prevence a další aktivity s těmito službami související.

V oblasti poradenství zaujímají významné místo poradny a intervenční centra. Zajišťují pomoc obětem domácího násilí a trestných činů (Bílý kruh bezpečí, Slezská diakonie, PMS ČR), sociálně právní poradny poskytují pomoc při řešení dopadů nepříznivé sociální situace jednotlivců a rodin a obětem lichvy (Vzájemné soužití o.s., Společně – Jekhetane o.s., Centrom o.s., Diecézní charita ostravsko – opavská, Slezská diakonie), a poradny pro osoby zneužívající návykové látky a jejich rodinné příslušníky (Renarkon, o.p.s.).

Dalším subjektem, který se zabývá prevencí je **Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) Ostrava**. Primární prevenci rizikových forem chování realizuje metodik prevence, který spolupracuje se všemi ZŠ, SŠ, SOU a již vyjmenovanými subjekty. Metodik prevence v PPP:

- poskytuje pomoc při sestavení minimálních preventivních programů, sepsání projektů (žádost o finanční dotaci na krajský úřad)
- organizace a realizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školního metodiky prevence (kurzy, semináře, přednášky)
- aktualizuje psychosociální síť - kontakty na odborná zařízení v rámci prevence pro potřeby školního metodika prevence
- na žádost školy realizuje preventivní programy ve třídách - přednášky, besedy, specifickou prevenci
- poskytuje okamžitou pomoc v případě nouze zaměřenou především na diagnostiku třídy, návrhy a opatření usměrňující negativní klima ve třídě a celou záležitost řeší s pedagogy, rodiči i žáky.

Zástupkyně PPP²⁵ poukazuje na problematickou situaci, kdy v rámci Ostravy působí jen málo institucí, jež se zabývají primární prevencí a prací s třídními kolektivy. Je to do jisté míry způsobeno také tím, že MŠMT pozastavilo certifikaci preventivních programů v rámci primární prevence.

Subjekty poskytující služby v oblasti sociální prevence se nejčastěji věnují rizikovým skupinám dětí a mládeže, občanům ohroženým sociálním vyloučením a sociálně vyloučeným osobám. Mezi největší poskytovatele těchto služeb patří Charita Ostrava, Armáda spásy, Diakonie ČCE, Slezská diakonie, Centrom o.s., Bílý Nosorožec, o.p.s., Vzájemné soužití o.s., a další.

Spolupráce institucí v oblasti prevence kriminality

Intenzivní spolupráce mezi subjekty se rozvíjí v rámci **komunitního plánu v Ostravě**, (v současné době je v platnosti 3. Komunitní plán na období 2011-2014), kde se v rámci Pracovní skupiny prevence kriminality a protidrogové prevence (ta má v rámci organizační struktury komunitního plánu

²⁵ Zdroj: PPP - metodik prevence

specifické postavení a je zařazena jako průřezová) setkávají aktéři – zadavatelé, poskytovatelé a uživatelé sociálních služeb a souvisejících aktivit, kteří společně zpracovávají na základě analýz cíle a opatření pro určité období. Vyhlášená témata (či tématické okruhy) pro účelové dotace města v oblasti prevence kriminality a protidrogové prevence jsou potom v souladu se schválenými cíli a opatřeními komunitního plánu. Jsou podporovány projekty občanských a zájmových sdružení, základních a středních škol, MŘ Policie Ostrava, charitních a církevních organizací.

V rámci **Městského programu prevence kriminality (MPPK)** jsou realizovány dílčí projekty ve spolupráci především s MŘ Policie Ostrava a Městskou policií Ostrava, neziskovými organizacemi a dalšími subjekty (např. Dopravní podnik Ostrava). Jejich spolupráce probíhá také v rámci projektu Bezpečnější Ostrava, který byl zahrnut do MPPK.

V rámci poskytování **transferů městským obvodům** za účelem zabezpečení prevence kriminality jsou realizovány projekty v úzké spolupráci s MŘ Policie Ostrava, Městskou policií Ostrava, základními školami, neziskovými organizacemi, příspěvkovými organizacemi, sociální službou obce aj.

Stále většího významu z hlediska potřebnosti nabývají probační, výchovně vzdělávací a resocializační programy²⁶. Jsou realizovány ve spolupráci s PMS ČR a orgány SPOD. K realizátorům patří Bílý nosorožec, o.p.s., YMCA Ostrava, Charita Ostrava. Resocializační program pro osoby po návratu z výkonu trestu a možnost výkonu trestu obecně prospěšných prací poskytuje Nová šance, o.s.

Projekt „Systém včasné intervence“²⁷ - v rámci agendy SPOD je v Ostravě realizován projekt, který prostřednictvím elektronické sítě propojuje všechny subjekty spolupracující v rámci péče o děti vyžadující zvýšenou pozornost. V rámci projektu zasedá „Tým pro mládež“ (Policie ČR, Městská policie Ostrava, Probační a mediační služba ČR, zástupci okresního soudu a státního zastupitelství v Ostravě, orgány SPOD, metodici prevence ze ZŠ a SŠ). Tým pro mládež řeší otázky týkající se problematiky péče o rizikové a ohrožené děti, koordinuje spolupráci jednotlivých institucí, navrhuje možnosti řešení problémů na základě kasuistik.

Při plánování specifických preventivních aktivit je spolupráce rozvíjena dle potřeby v závislosti na aktuální situaci (v roce 2009 byl vytvořen „**Plán postupu při řešení mimořádné situace hrozící eskalace napětí ve vyloučených lokalitách z důvodu hrozby akce s extremistickým podtextem**“) ve spolupráci s neziskovými organizacemi poskytujícími terénní služby, Policií ČR, Městskou policií Ostrava a městskými obvody. Plán vznikl vzhledem k nutnosti reagovat na zvyšování internetického napětí ve vyloučených lokalitách a na zvýšenou aktivitu extremistických skupin a slouží jako doporučení, jak předcházet těmto druhům mimořádných situací a jak postupovat v případě, že již došlo ke zvýšenému napětí ve vyloučených lokalitách nebo dokonce k akci s extremistickým podtextem. Jeho přílohu tvoří seznam zodpovědných osob a kontaktů a schéma informačního toku. V roce 2011 byl plán využit pro koordinaci zainteresovaných subjektů v souvislosti se státním svátkem 28. 10., kdy byly očekávány možné útoky či snahy o vyvolání nepokojů v lokalitách ze strany členů extremistických skupin. Vše se podařilo úspěšně zvládnout, aniž by došlo ke vzniku mimořádných situací. Pro rok 2012 bude plán aktualizován a rozšířen o další aktivity, což se vzhledem k vyjádření všech zúčastněných subjektů (setkání na počátku roku 2012) ukazuje jako nezbytné. Vychází se přitom z očekávané eskalace napětí ve společnosti, jež je spojena s hospodářskou krizí, probíhající sociální reformou a dalšími faktory.

Policejní buňky - jedná se o koordinační schůzky zástupců státní správy a samosprávy a neziskových organizací působících v dané potenciálně rizikové lokalitě s cílem sdílení důležitých informací o lokalitě a řešení jejich aktuálních problémů. Díky součinnosti mnoha složek participujících

²⁶ Zdroj: Střediska PMS ČR v Ostravě.

²⁷ Zdroj: MMO, OSŠSVČ

na udržení bezpečnosti (zástupci NNO působící v lokalitě, jednotlivých obvodních oddělení PČR, MP, Toxi týmu PČR, městských obvodů, ZŠ a SŠ, a další, dle aktuální potřeby) dochází k zefektivnění a urychlení řešení problémů a navazování kontaktů mezi jednotlivými členy. Buňky jsou otevřené pro všechny, kteří mají zájem a potenciální možnosti podílet se na udržení bezpečnosti dané lokality.

V dubnu roku 2009 byla mezi MŘ Policie Ostrava a statutárním městem Ostrava uzavřena koordinační dohoda, jejímž předmětem je stanovení společného postupu při zabezpečování místních úkolů na úseku veřejného pořádku. Smluvní strany se dohodly, že budou společně spolupracovat při řešení problematiky bezpečnosti, zejména v oblastech výkonu obchůzkové služby v okrscích, odtahů vozidel, odchyty psů, řešení krizových situací v dopravě a v neposlední řadě v oblasti prevence.

Ve spolupráci s úřadem práce, který poskytuje údaje o nezaměstnanosti (kriminogenní faktor), sledována je míra nezaměstnanosti, počet dlouhodobě nezaměstnaných osob, osob bez vzdělání nebo jen se základním vzděláním (zejména u mladistvých), je od roku 1998 realizován Střední školou stavební a dřevozpracující v Ostravě dlouhodobý program rekvalifikačních, motivačních a vzdělávacích aktivit. Tento program město podporuje v rámci dotačního systému v oblasti prevence kriminality.

Strategické dokumenty potřebné pro tvorbu Plánu prevence kriminality statutárního města Ostravy na léta 2012 - 2014:

Celostátní úroveň

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení o sociálních službách.

Zdroje na úrovni MV ČR

Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2012 až 2015

Zdroje na úrovni MPSV ČR

- Národní plán rozvoje sociálních služeb pro období 2011 - 2016

Zdroje na úrovni Moravskoslezského kraje

- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010–2014
- Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji
- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v Moravskoslezském kraji
- Koncepce prevence kriminality Moravskoslezského kraje na léta 2009 - 2011

Díleč navazující strategické dokumenty

- Strategické dokumenty v oblasti protidrogové politiky Moravskoslezského kraje
- Strategické dokumenty v oblasti integrace romské komunity v Moravskoslezském kraji

Zdroje na úrovni statutárního města Ostravy

- Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2009 – 2015
- Katalog sociálních služeb a souvisejících aktivit 2012
- Faktografické listy Ostrava 2011
- Statut města Ostravy
- Koncepce prevence kriminality statutárního města Ostravy na období 2009 - 2011.
- 3. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava do roku 2011 - 2014
- Aplikace elektronického systému revize projektů (eSRP)
- Informace Úřadu práce Ostrava, Českého statistického úřadu.

Realizace stávajících opatření

Statutární město Ostrava již od roku 1996 zpracovává strategické dokumenty, na jejichž základě byl vytvořen systém aktivit prevence kriminality opírající se o analytickou a vyhodnocovací činnost policie a spolupráci se státními i nestátními organizacemi působícími na území města.

Od roku 1996 se statutární město Ostrava zapojilo do Komplexního součinnostního programu prevence kriminality. Díky tomuto programu se podařilo zkvalitnit a rozšířit síť institucí poskytujících preventivně sociální služby, zlepšila se koordinace na místní úrovni a spolupráce mezi těmito subjekty. Město se dále zapojilo do Programu prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství, který v roce 2003 navázal na zkušenosti Komplexního součinnostního programu pilotním projektem „Řešení bezpečnosti a veřejného pořádku v oblasti ulice Stodolní“. Díky Programu Partnerství byla posílena partnerská role Policie ČR, zejména při identifikaci problémů a v jejím aktivním zapojení do preventivních aktivit města.

Projekty v rámci programů prevence kriminality MV ČR v letech 1996 – 2011

Rok	Počet projektů	Dotace MV ČR	Podíl města	Celkem
1996	6	1 210 000	1 316 158	2 617 239
1997	15	4 073 000	522 900	6 188 955
1998	21	7 304 000	684 198	11 473 948
1999	18	7 579 000	380 423	9 045 367
2000	12	5 506 000	238 780	6 035 427
2001	8	908 000	119 949	1 252 182
2002	6	721 500	17 115	1 060 646
2003	6	4 253 000	542 276	4 829 936
2004	3	1 841 000	12 000	1 871 000
2005	5	2 367 000	1 139 404	3 779 851
2006	6	1 005 000	229 780	1 480 313
2007	5	-	560 860	727 160
2008	4	1 291 000	421 000	1 982 000
2009	3	1 299 000	741 243	2 040 243
2010	4	400 000	209 624	609 624
2011	7	1 931 000	277 223	2 208 223

Od roku 2002 podporuje statutární město Ostrava ze svého rozpočtu aktivity přispívající k řešení priorit města v oblasti prevence kriminality realizované nestátními neziskovými i jinými subjekty. Priority a témata vyhlášená v rámci výběrového řízení pro poskytnutí účelových dotací vyplývají z aktuální bezpečnostní situace ve městě a strategických materiálů města Ostravy včetně procesu komunitního plánování.

V současné době je v realizační fázi „3. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava na období 2011 - 2014“. Komunitní plán byl zpracován na základě mapování potřeb uživatelů služeb, analýzy poskytovatelů a poskytovaných služeb na území města, aktuálních demografických údajů a výhledů do budoucna, SWOT analýz a strukturovaných pohovorů s uživateli služeb. Na základě výše uvedeného postupu byly definovány návrhy cílů a opatření týkajících se zajištění, rozvoje a zkvalitnění sociálních služeb a souvisejících aktivit pro občany města dle cílových skupin, které byly zpracovány do témat vyhlášených v rámci výběrového řízení pro poskytnutí účelových dotací v oblasti prevence kriminality.

Účelové dotace z rozpočtu SMO na prevenci kriminality v letech 2002 – 2011

	Účelové dotace jednoleté		Účelové dotace víceleté		Celkem	
	Projektů	Kč	Projektů	Kč	Projektů	Celkem Kč
2002	38	4 557 000	0	0	38	4 557 000
2003	35	3 911 000	8	2 180 000	43	6 091 000
2004	35	4 210 000	8	2 180 000	43	6 390 000
2005	47	6 199 000	8	2 180 000	55	8 379 000
2006	34	4 855 000	8	2 180 000	42	7 035 000
2007	44	8 100 000	0	0	44	8 100 000
2008	29	5 190 000	12	3 620 000	41	8 810 000
2009	30	5 070 000	12	3 620 000	42	8 690 000
2010	40	4 600 000	11	3 320 000	51	7 920 000
2011	48	8 771 000	0	0	48	8 771 000
Celkem	380	55 463 000	68	19 280 000	448	74 743 000

V roce 2011 byla část finančních prostředků z rozpočtu města určených pro oblast prevence kriminality poskytnuta formou transferů městským obvodům na realizaci jejich vlastních projektů, zpracovaných pro oblast prevence kriminality ve spolupráci s obvodními odděleními Policie ČR, služebnami městské policie a neziskovými organizacemi.

Transfery městským obvodům na prevenci kriminality v roce 2011

Městský obvod	Výše transferu v Kč
Ostrava - Jih	377 000
Radvanice - Bartovice	87 000
Svinov	121 000
Moravská Ostrava a Přívoz	310 000
Poruba	130 000
Mariánské Hory a Hulváky	80 000
Celkem	1 105 000

Stanovení priorit v oblasti prevence kriminality

Plán prevence kriminality statutárního města Ostravy na léta 2012 – 2014 (dále jen „Plán“) navazuje na předchozí strategické dokumenty v oblasti prevence kriminality a představuje zásadní materiál určující okruhy a postupy preventivních opatření. Vytváří obsahový a organizační rámec pro zpracování programů prevence kriminality na dané období.

Vychází ze státní „Strategie“, z bezpečnostní analýzy, občanů k bezpečnosti ve městě, zkušeností města s realizací preventivních aktivit a procesu komunitního plánování. Určuje priority a opatření, která budou směřovat k řešení identifikovaných problémů.

Naplnění opatření Plánu si klade za cíl:

- snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů
- snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii nebo jejich ochrana
- komplexní přístup v rizikových lokalitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů

Priority Plánu

- snižování rizik a výskytu protiprávní činnosti na úrovni města včetně oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu protiprávního jednání
- budování efektivních realizačních kapacit
- posílení pocitu bezpečí občanů

Cílové skupiny

- pachatelé (děti, mladiství a mladí dospělí, recidivisté, osoby s uloženým alternativním trestem nebo opatřením)
- oběti trestných činů
- rizikovní jedinci v postavení potenciálních pachatelů nebo obětí (rodiny s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené, senioři, dlouhodobě nezaměstnaní a obtížně zaměstnatelní, obyvatelé vytipovaných rizikových lokalit, osoby propuštěné z výkonu trestu)
- veřejnost (občané města Ostravy, žáci a studenti ostravských škol a jejich rodiče a pedagogové)

Identifikované problémy

- vysoká rizikovitost okresu (z hlediska indexu nápadu trestných činů, míry nezaměstnanosti a chudoby)²⁸
- vysoký index nápadu trestných činů na 10 tis. obyvatel
- vysoký nápad majetkových trestných činů
- vysoký podíl recidivistů na celkové páchané kriminalitě (podíl recidivy na celkové kriminalitě za rok 2011 činí 61,87 %)
- nárůst počtu přestupků proti majetku

Specifické kriminogenní faktory

- stárnutí populace
- vysoká nezaměstnanost a nízký počet volných pracovních míst
- sociální složení
- vysoká míra chudoby
- zvýšení počtu příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi
- negativní prognózy vývoje v ekonomické a sociální oblasti
- vyšší počet osob bez přístřeší
- vysoký počet rizikových lokalit
- nárůst agresivity a nepřiměřeného chování žáků a studentů
- specifické problémy velkých měst: vysoká koncentrace obyvatel, anonymita velkých sídlišť, velký počet obchodních středisek, nákupních center a zábavních podniků
- rodičovský přístup k výchově a komunikace rodičů se školskými zařízeními
- snižování početních stavů policistů
- nezodpovědné jednání potenciálních obětí kriminality

Rizikové městské obvody

- **z hlediska nápadu trestné činnosti:**
Mariánské Hory a Hulváky
Ostrava – Jih
Poruba
Moravská Ostrava a Přívoz
- **z hlediska výskytu přestupků:**
Mariánské Hory a Hulváky
Ostrava – Jih
Poruba
Moravská Ostrava a Přívoz
- **z hlediska kumulace obyvatel v rizikových lokalitách:**
Mariánské Hory a Hulváky
Ostrava – Jih
Vítkovice
Poruba
Moravská Ostrava a Přívoz
Slezská Ostrava
Radvanice – Bartovice
Nová Ves

²⁸ Viz příloha č. 1 materiálu.

Návrhy řešení

Typy opatření k dosažení stanoveného cíle

- sociální opatření
- situační opatření
- informační, vzdělávací programy a aktivizace občanů
- budování realizačních kapacit

Sociální opatření

Opatření 1

Snižování výskytu sociálně patologických jevů u dětí a mládeže

Práce s rizikovými dětmi a mládeží, práce s rizikovými rodinami	
Projekty podporované prostřednictvím dotačních programů města, realizace vlastních projektů SMO (na úrovni města, městských obvodů a městské policie)	<ul style="list-style-type: none">- systém včasné intervence – informační propojení- systém včasné intervence – činnost Týmu pro děti a mládež- systém včasné intervence – podpora aktivit a opatření- vytvoření strategie práce s rizikovými dětmi a mládeží- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež- otevřené kluby pro děti a mládež- celoroční programy pro rizikové děti a mládež- nízkoprahové sportovní aktivity v rizikových lokalitách- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi- pobytové akce pro děti a mládež ve spolupráci zejména s orgány SPOD
Termín realizace	V průběhu realizace Plánu prevence kriminality města Ostravy na léta 2012-2014
Zodpovídá	Tým pro děti a mládež Pracovní skupina prevence kriminality na místní úrovni Příslušné odbory MMO: KZ, KP, SŠSVA PPP, MP, PČR, městské obvody, neziskové a příspěvkové organizace Příslušné pracovní skupiny komunitního plánování
Kritéria hodnocení: kvantitativní výstupy	Počet zařízení, počet kontaktů, počet klientů, preventivních programů, počet akcí, vytvoření dokumentu, statistiky nápadu trestných činů a přestupků.

Opatření 2

Pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením a osobám žijícím ve vytipovaných rizikových lokalitách

Podpora osob, které jsou ochotny a schopny aktivně pracovat na změně své životní situace, zajištění společensky přijatelné kvality života osob, které rezignovaly na změnu své životní situace, podpora osob žijících ve vytipovaných rizikových lokalitách, zmírnění předsudků vůči minoritám	
Projekty podporované prostřednictvím dotačních programů města, vlastní projekty SMO	<ul style="list-style-type: none">- sociální bydlení s doprovodným sociálním programem- potravinová banka – potravinová podpora osob v krizi- odborné sociální poradenství- terénní programy- programy tzv. „policejní asistence“- podpora činnosti lidskoprávních týmů
Termín realizace	V průběhu realizace Plánu prevence kriminality města Ostravy na léta 2012-2014
Zodpovídá	Pracovní skupina prevence kriminality na místní úrovni Příslušné odbory MMO: KZ, KP, SŠSVA PMS, MP, PČR, městské obvody, neziskové a příspěvkové organizace Příslušné pracovní skupiny komunitního plánování
Kritéria hodnocení: kvantitativní výstupy	Počet zařízení, počet kontaktů, počet klientů, počet akcí, počet odhalených případů, počet úspěšně vyřešených případů.

Opatření 3

Integrace dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně zaměstnatelných do pracovního procesu

Vyrovnávání příležitostí cílové skupiny na trhu práce, příprava cílové skupiny v sociální firmě k začlenění do běžného trhu práce.	
Projekty podporované dotačními programy města, vlastní projekty SMO	<ul style="list-style-type: none">- programy podporovaného zaměstnávání, sociální firmy- integrace dlouhodobě nezaměstnaných do pracovního procesu s pracovní smlouvou- motivační, vzdělávací a rekvalifikační kurzy
Termín realizace	V průběhu realizace Plánu prevence kriminality města Ostravy na léta 2012-2014
Zodpovídá	Pracovní skupina prevence kriminality na místní úrovni Příslušné odbory MMO: KZ, KP, SŠSVA PMS, MP, PČR, městské obvody, neziskové a příspěvkové organizace Příslušné pracovní skupiny komunitního plánování
Kritéria hodnocení: kvantitativní výstupy	Počet zařízení a zaměstnavatelů zapojených do programů, počet osob tyto programy využívajících, počet sociálních firem a počet vytvořených pracovních míst, počet klientů absolvujících rekvalifikační kurzy a zapojených do pracovního procesu.

Opatření 4

Pomoc obětem trestné činnosti

Poradenství trestně právní a sociálně právní, krizová intervence, psychologická podpora, kontakt na navazující služby, zabezpečení chráněného (utajeného) bydlení.	
Projekty podporované prostřednictvím dotačních programů města, realizace vlastních projektů SMO	<ul style="list-style-type: none">- odborné sociální poradenství- intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím- přechodné ubytování pro oběti domácího násilí- zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc- řešení chybějící služby v oblasti terapie osob dopouštějících se domácího násilí
Termín realizace	V průběhu realizace Plánu prevence kriminality města Ostravy na léta 2012-2014
Zodpovídá	Pracovní skupina prevence kriminality na místní úrovni Příslušné odbory MMO: KZ, KP, SŠSVA PMS, MP, PČR, neziskové a příspěvkové organizace Příslušné pracovní skupiny komunitního plánování
Kritéria hodnocení: kvantitativní výstupy	Počet zařízení, počet klientů, počet kontaktů a příjmů, počet vyřešených krizových situací.

Opatření 5

Práce s pachateli

Vytváření podmínek pro výkon alternativních trestů: specifické programy, jejichž cílem je snížení rizika recidivy u klientů, kteří již do konfliktu se zákonem přišli, možnost výkonu trestu obecně prospěšných prací, předcházení uložení trestu odnětí svobody. Poskytování probačních a výchovně vzdělávacích programů pro klienty PMS s aktivním zapojením účastníků. Poskytování probačních a resocializačních programů pro dospělé.	
Projekty podporované prostřednictvím dotačních programů města, vlastní projekty SMO (na úrovni města, městských obvodů)	<ul style="list-style-type: none">- probační resocializační programy pro dospělé- probační a výchovně vzdělávací programy pro mládež- vytváření podmínek pro výkon trestu obecně prospěšných prací- integrační aktivity pro osoby po návratu z výkonu trestu
Termín realizace	V průběhu realizace Plánu prevence kriminality města Ostravy na léta 2012-2014
Zodpovídá	Pracovní skupina prevence kriminality na místní úrovni Příslušné odbory MMO: KZ, KP, SŠSVA PMS, MP, PČR, městské obvody, neziskové a příspěvkové organizace Příslušné pracovní skupiny komunitního plánování
Kritéria hodnocení: kvantitativní výstupy	Počet kontaktů, počet klientů, počet poskytovatelů.

Opatření 6 Situační opatření

Prevence kriminality páchané na veřejných prostranstvích a prevence majetkové trestné činnosti. Specifická opatření k omezení a znesnadnění páchaní trestné činnosti, zvyšování pravděpodobnosti odhalení pachatele, zvyšování pocitu bezpečí obyvatel.	
Realizace vlastních projektů SMO (na úrovni města a MP), realizace projektů PČR	<ul style="list-style-type: none">- využití mechanických zábranných prostředků – zámků, mříží, folií, oplocení, trezorů atd.,- technické systémy (např. označování předmětů, systémy kontroly vstupů a vjezdů do objektů),- elektrické zabezpečovací systémy, požární signalizace, městské kamerové dohlížecí systémy, pulty centralizované ochrany,- fyzická opatření (hlídkující policista, vrátný, ostraha objektu),- režimová ochrana (stanovení přístupových pravidel k informacím, klíčům a jejich dodržování),- aplikace norem prevence kriminality při výstavbě budov.
Termín realizace	V průběhu realizace Plánu prevence kriminality města Ostravy na léta 2012-2014
Zodpovídá	Pracovní skupina prevence kriminality na místní úrovni Pracovní skupina Bezpečnější Ostrava Příslušné odbory MMO: KZ MP, PČR
Kritéria hodnocení: kvantitativní výstupy	Počet zjištěných a řešených deliktů, počet odhalených pachatelů, počet zadržených hledaných osob, počet poskytnutých záznamů, počet zabránění protiprávnímu jednání, zlepšení pocitu bezpečí obyvatel města zjištěné sociologickým šetřením.

Opatření 7 Informační a vzdělávací programy, programy prevence společensky nežádoucích jevů, aktivizace občanů

Prevence výskytu společensky nežádoucích jevů, zvyšování úrovně právního vědomí dětí a mládeže, zprostředkování informací o bezpečnostní situaci, o účinných formách obrany před trestnou činností, zapojení občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí, zvyšování pocitu bezpečí občanů, změna zvyšování profesní a odborné úrovně pracovníků v oblasti prevence kriminality	
Realizace vlastních projektů SMO (na úrovni města, městské policie, dopravního podniku), realizace projektů MŘ PČR	<ul style="list-style-type: none">- programy prevence společensky nežádoucích jevů pro žáky a studenty- programy pro rodiče a pedagogy- projekt „Bezpečnější Ostrava“- výzkum pocitu bezpečí občanů- informační, vzdělávací a aktivizační projekty pro vybrané cílové skupiny- vzdělávání pracovníků v oblasti prevence kriminality
Termín realizace	V průběhu realizace Plánu prevence kriminality města Ostravy na léta 2012-2014

Zodpovídá	Pracovní skupina prevence kriminality na místní úrovni Pracovní skupina Bezpečnější Ostrava Příslušné pracovní skupiny komunitního plánování Příslušné odbory MMO: KZ, KP, SŠSVA PPP, MP, PČR městské obvody
Kritéria hodnocení: kvantitativní výstupy	Počet účastníků kurzů a akcí, počet mediálních výstupů, statistiky nápadu trestných činů a přestupků, zlepšení pocitu bezpečí obyvatel města zjištěné sociologickým šetřením.

Opatření 8 Budování realizačních kapacit

Vytvoření podmínek pro organizační zabezpečení, přípravu a realizaci a finanční zabezpečení programu prevence kriminality statutárního města Ostravy	
Organizační zabezpečení programu	Rada a zastupitelstvo města Komise protidrogová a ochrany veřejného pořádku Pracovní skupina rady města „Prevence kriminality na místní úrovni“ Pracovní skupina rady města „Bezpečnější Ostrava“ Pracovní skupiny komunitního plánování - prevence kriminality a protidrogové prevence - občané ohrožení sociálním vyloučením a sociálně vyloučení - děti a rodina - romské etnikum Magistrát města Ostravy - odbor kultury a zdravotnictví - odbor sociálních věcí, školství, sportu a volnočasových aktivit - odbor kancelář primátora
Příprava a realizace programu	Magistrát města Ostravy, městské obvody, Městská policie Ostrava, Policie ČR, Probační a mediační služba ČR, vězeňská služba, nestátní neziskové organizace, příspěvkové organizace města
Způsob realizace programu	- dotační programy pro externí subjekty (nestátní neziskové organizace, příspěvkové organizace města a další) - vlastní projekty statutárního města Ostravy - transfery městským obvodům s přihlédnutím k rizikosti daného obvodu - podpora projektů Městské policie Ostrava - podpora projektů spolupracujících institucí (MŘ P ČR Ostrava, Probační a mediační služba a další)
Finanční zabezpečení programu	Rozpočet města Státní rozpočet Fondy evropské unie Vlastní zdroje realizátorů

Seznam použitých zkratek

MMO – Magistrát města Ostravy
MP – Městská policie
MŘ PČR – Městské ředitelství Policie České republiky
Odbor KZ – Kultury a zdravotnictví
Odbor KP – Kanceláře primátora
Odbor SŠSVA – Sociálních věcí, školství, sportu a volnočasových aktivit
OOP – Obvodní oddělení policie
PMS ČR – Probační a mediační služba České republiky
PPP – Pedagogicko – psychologická poradna
PS – Policejní stanice
SMO – Statutární město Ostrava
Spis OM – Spis ochrany mládeže (v rámci agendy SPOD)
SPOD – Sociálně – právní ochrana dětí
SSP – Státní sociální podpora
VTOS – Výkon trestu odnětí svobody
ZPŘ – Zkrácené přípravné řízení

Stanovení rizikivosti okresů z hlediska MV ČR

Kriminálně rizikové, kriminální a protiprávní jevy jsou, podle dlouhodobých studií a zkušeností, zpravidla kumulovány do větších měst a městských aglomerací. V poslední době přibývá problémů také v malých obcích.

Odbor prevence kriminality MV zpracoval tabulku rizikivosti územních jednotek¹ v rámci České republiky. Tato území (okresy) se kryjí s územními odbory Policie ČR (případně jejich městskými ředitelstvími) a je jich celkem 77². Pro stanovení rizikivosti byly použity pro rok 2012 následující rizikové faktory:

- počet nezaměstnaných v daném okrese k 31.12. předchozího kalendářního roku,
- počet trestných činů (přečinů i zločinů) v daném okrese k 31.12. předchozího kalendářního roku,
- objem vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu³ k 31. 12. předchozího kalendářního roku („dávky, které lze charakterizovat jako dávky související s chudobou“).

Výsledky jsou přepočteny (indexovány) na 10 tisíc obyvatel a rizikovost okresů je řazena od nejzatíženější po nejméně rizikovou. Jednotlivé kraje, včetně okresů spadajících do jejich území, jsou v tabulce barevně odlišeny. Okresy, které mají vyšší index rizikivosti než je průměr České republiky, budou prohlášeny za rizikové⁴. Ostatní okresy nejsou považovány za rizikové. Průměrný index rizikivosti ČR je 982 bodů. To znamená, že na rok 2012 je rizikových prvních 30 okresů počínaje okresem Most a konče okresem Cheb.

Cílem zvoleného postupu (prvního kritéria výběru) je zaměřit pozornost Ministerstva vnitra, dalších členů Republikového výboru a především krajů na nejrizikovější místa v rámci ČR, zlepšovat bezpečnostní situaci a nastavovat preventivní opatření v místech, kde je to potřebné a potřebnost je statisticky prokázána.

¹ Jedná se o bývalé okresy včetně hl. m. Prahy. Pro zjednodušení se bude v textu dále používat název „okres“.

² Jedinou výjimkou je územní odbor Policie ČR Praha venkov - jih, který v tabulce č. 1 uveden není. Tabulka obsahuje územní odbory Praha venkov - západ a Praha venkov - východ. Kriminalita v ÚO PČR Praha venkov -jih byla mezi ně rozdělena podle příslušnosti obcí s rozšířenou působností.

³ Počty vyplacených testovaných dávek státní sociální podpory a hmotné nouze (jedná se o počty řádně vyplacených dávek - tj. bez doplatek, přeplatků a vratek - v roce 2010) podle území (trvalá adresy osoby). Počty příjemců nejsou sledovány, pouze jsou odvozeny z počtu přiznaných dávek za daný měsíc bez ohledu na okamžik následné výplaty.

Tabulka rizikovosti územních jednotek (okresů) za rok 2010
(index na 10 000 obyvatel)

		počet	index	index počtu vyplacených soc. dávek	index	součet
		obyvatel	nezaměstnaných		kriminality	
1	Most	116 797	845	863	299	2 007
2	Ostrava-město	333 579	651	724	481	1 857
3	Jeseník	41 095	987	592	139	1 718
4	Ústí n/L	121 699	749	613	317	1 679
5	Teplice	129 932	706	547	323	1 576
6	Sokolov	92 834	728	579	174	1 481
7	Chomutov	127 218	727	431	305	1 462
8	Bruntál	97 369	934	332	150	1 416
9	Karviná	270 412	774	372	241	1 387
10	Brno-město	371 371	531	443	346	1 319
11	Děčín	135 238	793	278	235	1 306
12	Znojmo	113 720	795	335	138	1 268
13	Louny	87 220	745	279	193	1 217
14	Tachov	53 407	753	290	167	1 210
15	Liberec	170 410	575	361	244	1 180
16	Česká Lípa	104 278	665	211	300	1 176
17	Hodonín	156 524	856	221	92	1 169
18	Kolín	95 764	578	253	324	1 155
19	Prerov	133 932	686	303	142	1 132
20	Třebíč	113 590	742	286	96	1 124
21	Prostějov	110 182	588	384	133	1 106
22	Litoměřice	117 941	621	200	259	1 080
23	Karlovy Vary	119 289	636	235	206	1 077
24	Šumperk	124 246	702	226	129	1 057
25	Vsetín	145 464	639	263	139	1 041
26	Český Krumlov	61 706	655	228	150	1 033
27	Kroměříž	108 055	622	300	103	1 025
28	Svitavy	105 209	670	233	116	1 019
29	Břeclav	113 842	710	137	157	1 004
30	Cheb	95 321	585	218	189	992
31	Kutná Hora	75 004	537	260	175	971
32	Nový Jičín	152 524	605	211	154	970
33	Praha	1 257 158	266	189	505	959
34	Chrudim	104 395	594	244	117	955
35	Rakovník	55 641	492	284	175	951
36	Jablonec n/N	90 569	548	145	251	944
37	Příbram	112 578	602	61	278	942
38	Plzeň-město	184 885	409	235	292	936
39	Tábor	103 070	523	270	134	927
40	Olomouc	232 226	589	122	202	912

41	Opava	177 236	624	147	136	907
42	Písek	70 673	448	290	161	900
43	Kladno	160 742	515	198	185	899
44	Nymburk	92 679	565	115	212	893
45	Semily	74 685	530	200	156	885
46	Mělník	102 628	512	171	193	876
47	Klatovy	88 641	545	198	131	873
48	Rokycany	47 207	441	282	137	861
49	Trutnov	119 814	525	160	169	854
50	Strakonice	70 807	558	102	183	844
51	Frýdek-Místek	212 100	505	169	157	831
52	Blansko	106 884	530	190	110	829
53	Jihlava	112 707	531	103	178	812
54	Ústí n/O	139 114	532	159	114	804
55	Uherské Hradiště	144 203	532	166	102	801
56	Vyškov	89 097	489	207	102	798
57	Žďár n/S	119 718	573	117	107	797
58	Zlín	192 639	503	172	106	782
59	Beroun	85 081	411	88	259	758
60	Havlíčkův Brod	95 679	537	80	132	749
61	Náchod	112 294	435	156	153	744
62	Domažlice	60 780	524	100	113	737
63	Prachatice	51 471	412	146	165	724
64	Jičín	80 165	469	91	150	709
65	Plzeň-sever	75 470	436	141	131	708
66	Pelhřimov	72 875	412	156	134	702
67	České Budějovice	187 799	356	66	260	682
68	Jindřichův Hradec	93 180	448	103	112	664
69	Brno-venkov	203 216	447	67	141	656
70	Hradec Králové	163 378	414	76	152	642
71	Mladá Boleslav	122 816	332	46	250	628
72	Plzeň-jih	61 655	371	121	129	621
73	Pardubice	168 446	398	76	146	619
74	Rychnov n/K	79 152	377	126	108	610
75	Praha-západ	120 990	220	91	282	593
76	Benešov	94 652	340	51	193	584
77	Praha-východ	146 403	233	44	243	520
	Celkem ČR	10 532 770	545	200	157	927